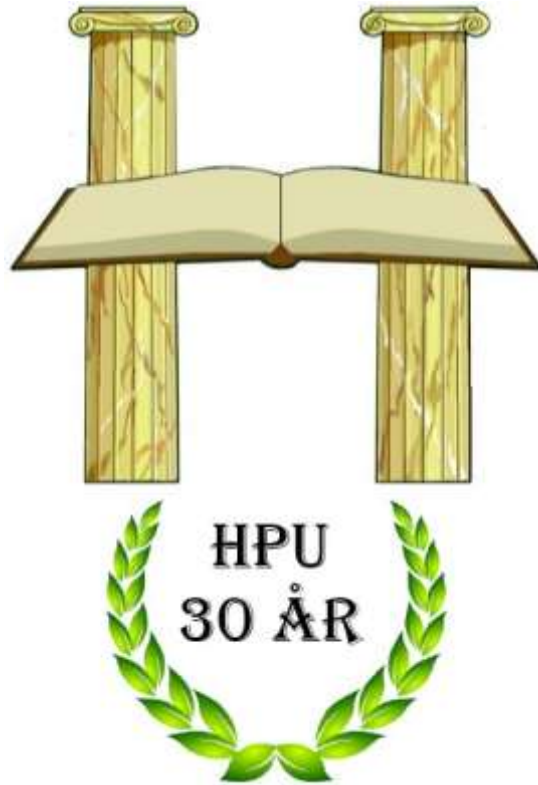

HÄRNÖSANDS PENSIONÄRSUNIVERSITET

Programkatalog vårterminen 2020

Föreläsningar om allt från Härnös geologi till bildjournalistik!

www.harnosandspu.info

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Medlemskap och anmälan till aktiviteter		3
	Månadsmöten		4
Nr 1 Föreläsning	Romanskrivande med fötterna i den norrländska myllan		5
Nr 2 Föreläsningsserie	Musiklyssning		6
Nr 3 Föreläsning	Vägen till ett postfossilt samhälle		7
Nr 4 Föreläsning	Demenssjukdomar		8
Nr 5 Föreläsning	Forskning och framsteg		9
Nr 6 Föreläsning	Framtidens matförsörjning		10
Nr 7 Föreläsning	Fascinerande fjärilar		11
Nr 8 Föreläsning	Ryssland - vi och dom		12
Nr 9 Föreläsning	Vad innebär framtidsfullmakt?		13
Nr 10 Föreläsning	Till bildningens försvar		14
Nr 11 Föreläsning	Vikingatida silverskatter och maffiafamiljer		15
Nr 12 Föreläsning	Det osynliga skogsfolket mitt ibland oss		16
Nr 13 Föreläsning	Varför blev Härnösand stad 1585?		17
Nr 14 Föreläsning	Vad kan vår fysiologi berätta om vårt ursprung?		18
Nr 15 Föreläsning	Fotografi har inget med kameror att göra		19
Nr 16 Föreläsning	Trädgård i norr		20
Nr 17 Exkursion	Härnösands geologi		21
	HPU:s styrelse fram till årsmötet 2020		22
	Lathund för användning av medlemsregistret		23

MEDLEMSKAP OCH ANMÄLAN TILL AKTIVITETER

NYA MEDLEMMAR

Om du ännu ej är medlem kan du via hemsidan registrera dig för medlemskap. Sedan är det bara att logga in och boka aktiviteter. Avgifterna för medlemskap och aktiviteter betalas direkt med kort, eller mot faktura enligt nedan. Om du inte har mejl kontaktar du vår medlemsansvarige Östen Sahlin (ÖS) som registrerar ditt medlemskap och aktivitetsanmälningar.

Om du betalar mot faktura ska alla avgifter betalas till HPU:s bankgiro. Det går inte att betala in till HPU:s bankgiro utan att man fått faktura med OCR-nummer.

MEDLEMSAVGIFT

Alla registrerade medlemmar får vid årsskiftet en faktura på medlemsavgiften. Fakturan skickas per mejl om vi har mejladress registrerad, övriga får fakturan via vanlig post.

ANMÄLAN TILL AKTIVITETER

Du som har registrerat mejladress kan via HPU:s hemsida komma in i systemet arcMember med hjälp av din mejladress. Första gången uppmanas du att skapa ett lösenord. Du ser i arcMember de uppgifter vi registrerat om dig (namn, adress). Ändra och komplettera om det behövs. Nu kan du anmäla dig till de kurser du vill gå. Du får välja mellan direkt kortbetalning eller mot faktura.

Du som ännu ej registrerat mejladress kontaktar vår medlemsansvarige Östen Sahlin, som registrerar dig. Sedan gör du som ovan.

Du som saknar mejl har två val: Du kan be en annan HPU-medlem att anmäla dig. Fakturan går då till anmälaren. Den andra möjligheten är att kontakta medlemsansvarige ÖS som anmäler dig. Du får sedan faktura per brev.

FAKTURERING

Om du inte betalat med kort direkt vid kursanmälan skickas faktura per mejl, eller brev till dem som ej har mejl. Fakturan ska betalas inom 15 dagar. Kom ihåg att ange det OCR-nummer som står på fakturan. Om du betalar via Bg-blankett kan det vara bekvämt att ansluta sig till Autogiro, då står det på fakturan att beloppet dras automatiskt på förfallodagen.

NÄR ANMÄLER MAN SIG?

Anmälan kan ske från och med den 1 januari. Dagen före kursstart är sista anmälningdag, och du kan fram till dess också avboka dig och få avgiften återbetald. Senare kan vi inte ta emot anmälningar eller avbokningar. För alla aktiviteter finns ett högsta antal deltagare beroende på utrymme. Det är därför klokt att anmäla sig tidigt, det är ju möjligt att senare ångra sig. För resor och studiebesök kan anmälningrutinerna vara annorlunda.

ÄNDRINGAR I AKTIVITETERNA

Ibland måste tider, och kanske lokaler, ändras. Via arcMember meddelar vi ändringar och skickar påminnelser via mejl och telefon.

Kontaktuppgifter till Östen Sahlin:

Telefonnummer 070-624 15 07 eller e-post till osten.sahlin@home.se

HPU:s webbadress:

www.harnosandspu.info

VÅRENS MÅNADSMÖTEN

TISDAGAR KL 13.00 i Sambiblioteket, plan 4

▪ Tisdag 21 januari, kl. 13.00

Härnös geologi - landhöjning och "främmande" bergarter

Lennart Vessberg är svampkonsulent, naturguide m. m. och har breda kunskaper om djur, växter och geologi.

Lokal: Alfild Agrellsalen plan 4

Härnön har mycket intressant geologi, men inte bergarten Härnö-granit. Om detta och mycket mer handlar föredraget. Den 27 maj kommer Lennart att leda en exkursion på Södra Härnön. Läs mer på sid 21 i katalogen.

▪ Tisdag 18 februari, kl. 13.00

Scensprång - så minns jag Nurejev

Föreställning av och med dansaren och koreografen Ann-Cathrine Byström.

Lokal: Foajen utanför
Alfild Agrellsalen plan 4

I monologen ges ett unikt och personligt porträtt av livet bakom kulisserna på stockholmsoperan, och i Paris balettvärld, med fokus på mötet med den store Rudolf Nurejev. Anekdoter, incidenter och kittlande detaljer berättas med humor och självdistans.

▪ Tisdag 17 mars

Årsmöte kl 13:00

Kraftstationen som (nästan) försvann, och Härnösands unika gatubelysning

Hans Mogensen, elkraftlärare, berättar om vad han hittade i arkiven.

Lokal: Foajen utanför
Alfild Agrellsalen plan 4

Lagom till lucia 1885 fick Härnösand elektrisk gatubelysning som drevs med lokal vattenkraft. Hur unikt var detta?

Även julottan 1885 i domkyrkan upplystes med tre elektriska lampor.

▪ Tisdag 28 april, kl. 13.00

Duo Systrami

Fanny Källström, fiol och Klara Källström, cello. Ett färgsprakande och innerligt möte mellan två systrar.

Lokal: Foajen utanför
Alfild Agrellsalen plan 4

Med inspiration från Ångermanlands dramatiska landskap, samt systrarnas egen tvillingrelation, skapar Duo Systrami explosiv folkmusik i fantasifulla arrangemang. Det här är musik på liv och död.

NR 1

ROMANSKRIVANDE MED FÖTTERNA I DEN NORRLÄNDSKA MYLLAN

Föreläsare Doris Dahlin författare, beteendevetare och konsult.

Datum och tid Torsdag 16 januari kl 13:00-15:00

Om föreläsaren Doris Dahlin föddes i Härnösand men bor numera i Stockholm. Hon arbetar sedan många år med människors utveckling inom näringsliv och offentlig förvaltning, och har lång erfarenhet av att jobba som bibliotekarie. Hon har arbetat med att försöka förstå och lösa de kommunikationshärvor som ständigt uppstår mellan människor. Hon gjorde det i många år som beteendevetare och konsult, med inriktning på relationer på arbetsplatser. Nu gör hon det som författare. Förutom hennes senaste bok *Ogjort*, har hon bland annat skrivit *Skammens boning*, *Himlen bar inga moln* m.fl.

Foto: Jan-Åke Eriksson

Innehåll Doris kommer i huvudsak att berätta om sin nya roman *Ogjort*, men också om de böcker hon skrivit och som utspelar sig i Härnösand.

Doris kommer att ha böcker med sig som går att köpa i samband med föreläsningen.

Avgift 100kr

Lokal Alfhild Agrellsalen plan 4

Kontaktperson Kerstin Holmstén, 070-3981814, tetta_eriksson@hotmail.com

NR 2

MUSIKLYSSNING

En vandring genom tiderna med olika instrument

Ledare	Peter Lyne, tonsättare
Datum och tid	Åtta sammankomster fredagar kl 13:00 - 15:30: Januari: 17 och 31 Februari: 7, 14, 21 och 28 Mars: 13 och 20
Innehåll	En kurs där vi varje sammankomst lyssnar på verk för olika soloinstrument utan ackompanjemang, samt konserter för samma instrument tillsammans med orkester.

Olika instrumentfamiljer kommer att presenteras med ett brett urval av musik från 1600-talet fram till i dag. Vi kommer att lyssna till bland annat nedanstående instrument.

Harpa

Tuba

Cello

Valthorn

Avgift	Kursen är avgiftsfri och arrangeras av Härnösands folkhögskola med HPU som samarbetspartner. Intresseanmälan senast 13 jan med e-post till Brita Hatt.
Lokal	Röjässalen, Härnösands folkhögskola
Kontaktperson	Brita Hatt, 076-8444900, brita.hatt@telia.com

NR 3

VÄGEN TILL ETT POSTFOSSILT SAMHÄLLE

Föreläsare	Staffan Læstadius, professor emeritus i industriell omvandling, KTH Stockholm och verksam som senior rådgivare vid den oberoende tankesmedjan Global Utmaning.
Datum och tid	Tisdagen 28 januari kl 13:00 - 15:00
Innehåll	<p>Föreläsningen handlar om den nödvändiga klimatomställningen, dess storlek och karaktär samt de utmaningar och möjligheter som öppnar sig. Men det finns också hotbilder. För att ha en rimlig chans att upprätthålla drägliga levnadsförhållanden för oss människor måste vi avveckla vårt fossilberoende med cirka 7 procent per år. Det är en gigantisk utmaning!</p> <p>För de allra flesta är klimatkrisen stor, skrämmande och rent av passiviserande – vad kan lilla jag göra?</p> <p>Staffans ambition är att bygga upp en kompetens så att vi själva kan agera, både som individer och som samhällsmedborgare. ”Förändringen kommer inte att åstadkommas genom att 200 länder skriver under ett konvolut, utan genom att trycket underifrån tillsammans med konkret handling driver fram förändringar”, säger Staffan.</p>
Avgift	100 kr
Lokal	Sambiblioteket Alfhild Agrellsalen plan 4
Kontaktperson	Bengt Schibbye 070-6665210, bengt@schibbye.se

NR 4

DEMENS SJUKDOMAR - VAR STÅR FORSKNINGEN NÄR DET GÄLLER DIAGNOSER OCH BEHANDLINGAR?

Föreläsare Med dr Torgny Jarl

Datum och tid Onsdag 5 februari kl 10:00-12:00 .

Innehåll Torgny Jarl är en välkänd Härnösandsläkare som är specialist inom geriatrik, det vill säga åldrandets sjukdomar.

Föreläsningen handlar om olika typer av demenssjukdomar och deras särdrag, samt hur de diagnosticeras och vilka former av behandling som finns.

Han beskriver även vilka faktorer som kan förebygga och försena insjuknande.

Avgift 100 kr

Lokal Sambiblioteket Alfhild Agrellsalen, plan 4

Kontaktperson Margareta Brodin, 070-2969189, k.m.brodin@telia.com

BILDER FRÅN 32 ÅR PÅ FORSKNING & FRAMSTEG

Föreläsare Björn Fjæstad var chefredaktör för Forskning & Framsteg i 32 år. Björn är ekonomie doktor och docent i ekonomisk psykologi vid Handelshögskolan i Stockholm. Vid sidan av sitt arbete på Forskning & Framsteg var han i femton år adjungerad professor i forskningskommunikation vid Mitthögskolan. Under de mest formativa åren, mellan 11 och 18 års ålder, bodde han i västra Ångermanland och gick i skola där.

Datum och tid Måndag 10 februari kl 13:00 -15:00

Innehåll Det första Björn gjorde efter sin pensionering var att gå igenom samtliga tidskriftsnummer som han varit med om att producera, för att ur dem välja ut ett antal särskilt intressanta bilder. Han har valt ut 25, en promille, till denna föreläsning.

Forskning&Framsteg
POPULÄRVETENSKAPLIGT MAGASIN

Det rör sig inte om de vackraste bilderna eller de mest visuellt slagkraftiga, utan om bilder som har en tänkvärd vetenskaplig historia att berätta. Bilderna kommer från alla möjliga forskningsfält, och föreläsningen består sålunda av en ganska informationstät bildkavalkad.

Avgift 50 kr

Lokal Sambiblioteket Alfhild Agrellsalen plan 4

Kontaktperson Olle Palm, 073-8410036, ollep.hsand@gmail.com

NR 6

VAD SKA VI ÄTA FÖR ATT VARA KLIMATSMARTA?

Föreläsare Emma Moberg, civilingenjör, doktorand vid Sveriges Lantbruksuniversitet

Datum och tid Torsdag 13 februari kl 13:00-15:00

Innehåll Emma Moberg är uppvuxen i Härnösand. Hon är civilingenjör med inriktning på miljö- och vattenteknik. Hennes forskning presenterades i en artikel i TÅ den 27 september 2019.

I Emmas forskningsgrupp undersöker man olika livsmedels påverkan på miljö och klimat. Man utreder underlag för beskattning av livsmedel efter grad av klimatpåverkan. Hur livsmedel produceras har oftast större påverkan på klimatet än förpackningarna och transportererna.

Svenskarna är i global jämförelse stora köttkonsumenter. En tredjedel av all producerad mat konsumeras inte utan slängs. Hur ska våra matvanor förändras för att bli klimatsmarta?

Avgift 100 kr

Lokal Sambiblioteket Alfhild Agrellsalen plan 4

Kontaktperson Margareta Brodin, 070-2969189, k.m.brodin@telia.com

NR 7

FASCINERANDE FJÄRILAR

Föreläsare Bo Söderström arbetar som chefredaktör på Kungliga Vetenskapsakademin. Han är docent i i biologi och har varit fascinerad av djur sedan tidig ålder. Han har skrivit en bok om fjärilar: *Nordens fjärilar – en fälthandbok*. Han har även gett ut *Hur tänker din katt* (2016). 2017 gav han ut *Hur tänker din hund*. En annan intressant bok han skrivit är *Sveriges Humlor – en fälthandbok*.

Copyright/foto: Stefan Tell

Datum och tid Onsdag 26 februari kl 13:00 – 15:00

Innehåll Välkommen till en trevlig föreläsning om fjärilar. Du får veta allt du behöver veta för att komma igång med hobbyn fjärilsskådning. Du får också en introduktion till alla fjärilsfamiljer och hur du känner igen de allra vanligaste fjärilarna. Flera exempel på fascinerande levnadssätt och ekologiska anpassningar tas upp i föreläsningen.. Föredraget kommer att illustreras av de allra bästa fjärilsfotografierna över Nordens fjärilar som finns att få tag på.

Avgift 50 kr

Lokal Sambiblioteket Olof Högbergsalen

Kontaktperson Kerstin Holmstén, 070 – 398 18 14, tetta_eriksson@hotmail.com

NR 8

RYSSLAND - VI OCH DOM

Föreläsare Bengt Jangfeldt är docent i slaviska språk, författare och översättare. Han har gett ut ett flertal böcker om rysk litteratur.

Datum och tid Måndag 9 mars kl 13:00 -15:00

Om föreläsaren Bengt är författare till biografier om Vladimir Majakovskij, Joseph Brodsky, Raoul Wallenberg, boken *Svenska vägar till S:t Petersburg* (1998) och *Vi och dom* (2017) om den ryska idéhistorien. Liksom självbiografien *En rysk historia* (2015). Två gånger Augustpristagare i fackboksklassen.

Fotograf: Sofia Runarsdotter

Innehåll Föreläsningen består två delar, den första handlar om den ryska självuppfattningen och synen på Västeuropa. Den andra delen handlar om möten med intressanta ryssar, däribland Majakovskijs musa Lili Brik, Joseph Brodsky och Nina Berberova. Allt ackompanjerat av bilder.

Avgift 100 kr

Lokal Sambiblioteket Alfhild Agrellsalen, plan 4

Kontaktperson Olle Palm, 073-8410036, ollep.hsand@gmail.com

NR 9
VAD INNEBÄR FRAMTIDSFULLMAKT?
UPPDATERING KRING ARVS- OCH FAMILJERÄTT

Föreläsare   Margareta Brattström, professor i civilrätt vid Uppsala universitet.
Expert på familje- och fastighetsrätt.

Datum och tid   Onsdag 11 mars kl 13:00 – 15:00

Innehåll   Familjerätten är i ständig utveckling.
Nya samlevnadsformer ser dagens ljus och nya krav ställs på det familjerättsliga området. Genom makes arvsrätt framför andra än särkullbarn uppkommer inte sällan konflikter, dels i förhållande till särkullbarn, dels när arvet efter båda makarna så småningom ska skiftas mellan övriga arvingar.

Med en åldrande befolkning aktualiseras också frågor om testamentens giltighet på grund av demens och andra sjukdomar. Hur påverkar frågor som de nu nämnda lagstiftning och praxis? EU har en ny arvsförordning – vilka möjligheter ger den oss? Framtidsfullmakt är ett nytt instrument sedan 2017. Vad innebär en sådan fullmakt, och vilka krav ställs på en sådan handling för att den ska bli giltig?

Margareta, som ofta medverkar i radioprogrammet Plånboken, guidar oss genom dessa och liknande frågor. Visst utrymme kommer finnas att ställa egna frågor.

Avgift   100 kr

Lokal   Sambiblioteket Alfild Agrellsalen, plan 4

Kontaktperson   Bengt Schibbye 070-6665210, bengt@schibbye.se

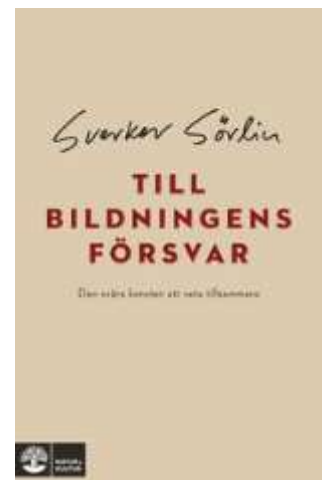
TILL BILDNINGENS FÖRSVAR

- Föreläsare Sverker Sörlin, idéhistoriker, författare och professor i miljöhistoria vid KTH.
- Datum och tid Torsdagen den 19 mars, kl 13:00 – 15:00
- Om föreläsaren Sverker är författare till en rad böcker inom främst idéhistoria och han fick 2004 Augustpriset för *Världens ordning och Mörkret i människan. Europas idéhistoria 1492–1918*. För två år sedan utkom hans bok *Antropocen, en essä om människans tidsålder*.

Foto: Sofia Runarsdotter

- Innehåll Tidigare i år utkom *Till bildningens försvar*. Boken har ett angeläget ärende, i en tid när mörka skuggor drar över världen. Bildning har varit ett centralt begrepp för det moderna framstegets tidevarv – en väg för den enskilda människan att lära och växa alltsedan 1700- talets upplysning. Bildning gör att vi kan överskrida de begränsningar som ryms i nation, kön, religion, etniskt ursprung eller andra identiteter. Bildning har blivit än mer viktig i en tid när sanningen privatiseras och allt fler stängs inne i åsiktsburar. Vi har mer kunskap än någonsin – men vi vet allt mindre tillsammans.

- Avgift 100 kr
- Lokal Sambiblioteket Alfhild Agrellsalen, plan 4
- Kontaktperson Olle Palm, 073-8410036, ollep.hsand@gmail.com

VIKINGATIDA SILVERSKATTER OCH MAFFIAFAMILJER

Föreläsare David Loeffler, lektor i arkeologi vid Umeå universitet.

Datum och tid Tisdag den 24 mars kl 13.00 - 15.00

Om föreläsaren David Loeffler är fil. dr. i arkeologi. Han är specialist inom stenåldersforskning vad gäller Norrland. David är även sakkunnig inom kulturlandskapsanalys.

Innehåll Vikingatida silverskatter och maffiafamiljer
Under det första årtusendet e.kr. uppstod en starkt hierarkisk samhällsstruktur i Västernorrland. Åtskilliga maffialiknande klanhövdingar hade egna krigarföljen. Genom skiftande allianser upprättade de handelskarteller och bedrev plundringståg.

Ett resultat var bland annat en ansamling av silverskatter, varav 14 har hittats i Västernorrland.

Varför kom dessa skatter aldrig till användning, utan istället blev gömda och sedan glömda? Kan förklaringen ligga i de geopolitiska förhållanden som fanns i Europa vid slutet av vikingatiden?

Bilden visar silvermynt präglat i Sigtuna.

Avgift 100 kr

Lokal Sambiblioteket Alfhild Agrellsalen, plan 4

Kontaktperson Anita Ljunglöf, 0703-338476, anita.ljunglof@gmail.com

DET OSYNLIGA SKOGSFOLKET MITT IBLAND OSS

Föreläsare David Loeffler, lektor i arkeologi vid Umeå universitet.

Datum och tid Tisdag den 31 mars kl 13:00 - 15:00

Om föreläsaren David Loeffler är fil. dr. i arkeologi. Han är specialist inom stenåldersforskning vad gäller Norrland. David är även sakkunnig inom kulturlandskapsanalys.

Innehåll Det osynliga skogsfolket mitt ibland oss Nationalstaten med tillhörande nationell identitet är en ny uppfinning. Denna idé genomfördes på bekostnad av det mångkulturella kungadömet. Lokala och regionala kulturella särarter förbisågs, negligerades och/eller uttraderades till förmån för en konstruerad nationell gemenskap.

Lämningar tillhörande ett nu bortglömt skogsfolk tycks finnas bevarade i närheten av Härnösand. Vilka var dessa människor, vad sysslade de med och vart tog de vägen?

På bilden: samiskt viste på Spjutåsberget med stenringar som eventuellt använts vid heliga riter

Avgift 100 kr

Lokal Sambiblioteket Alfhild Agrellsalen, plan 4

Kontaktperson Anita Ljunglöf, 0703-338476, anita.ljunglof@gmail.com

NR 13
HÄRNÖSANDS HISTORIA
HUR KOM DET SIG ATT HÄRNÖSAND BLEV STAD?

Föreläsare   Lars Högberg, hembygdsforskare.

Datum och tid   Torsdag den 23 april kl 13:00-15:00

Om föreläsaren   Lars Högberg har under många år studerat Härnösand och dess omgivning. Han har medverkat i olika projekt, till exempel om Härnösands maritima arv, och i bildandet av Höga kusten som världsarv.

Innehåll   Härnösand är en av Norrlands äldsta städer.
Staden grundades 1585 av kung Johan III.

Bilden visar Härnösands sigill.

Hur kom det sig att man grundade en stad just här, på en ö ute i Bottenhavet? Det berodde på en lång historisk utveckling, som sträcker sig bakåt till tiden för Kristi födelse. Det unika läget i förhållande till dåtidens kommunikationer och handelsvägar ledde till att Härnös strand etablerades som en central mötesplats.

Vi ska följa det historiska skeendet, som ledde till att staden Härnösand grundades just här, och alltjämt utvecklas i sin natursköna miljö.

Avgift   50 kr

Lokal   Sambiblioteket Alfhild Agrellsalen, plan 4

Kontaktperson   Anita Ljunglöf, 0703-338476, anita.ljunglof@gmail.com

NR 14

VAD BERÄTTAR VÅR FYSIOLOGI OM MÄNNISKANS URSPRUNG?

Föreläsare Erika Schagatay, professor i zoofysiologi, Mittuniversitet.

Datum och tid Torsdag den 7 maj, kl 13.00 – 15.00

Om föreläsaren Professor Erika Schagatay är biolog och forskar i fysiologi vid **Mittuniversitetet**. Hennes område är ”Människan i extrema miljöer”, och forskningen har fått henne att tänka i nya banor om vad för sorts djur vi är, och hur vår evolution kan ha gått till.

Innehåll Människor lever idag på nästan hela jorden, och vi kan anpassa oss till de mest olika miljöer. Det finns folkgrupper som lever i de högsta bergsområdena, och till och med de som tillbringar en stor del av dagen i havet, halva tiden under ytan.

Erika berättar hur vår kropp fungerar i extrema miljöer, och om besök hos olika folk, som dykarfolken Ama i Japan och Bajau i Indonesien, samt om höghöjdfolket Sherpas i Himalaya. Hur kan de klara att arbeta med så lite syre? Labbexperiment med de bästa dykarna och klättrarna i världen visar att vi delar en rad egenskaper med dykande däggdjur.

Nya fynd om vår fysiologi utmanar teorin om att våra förfäder utvecklades på savannen eller i skogen. Men var kommer vi då ifrån?

Avgift 100 kr

Lokal Sambiblioteket Alfhild Agrellsalen, plan 4

Kontaktperson Agnetha Höglund Sjöländer, 070-5280854, agnethahs@gmail.com

NR 15

"FOTOGRAFI HAR INGENTING MED KAMEROR ATT GÖRA" – EN BILDJOURNALIST BERÄTTAR

Föreläsare Paul Hansen, bildjournalist, Dagens Nyheter

Datum och tid Onsdag den 13 maj, kl 13:00 – 15:00

Om föreläsaren Paul Hansen arbetar på Dagens Nyheter med flera verktyg i sin berättarlåda: ord, stillbild, ljud och film. Han är den enda svensk som vunnit World Press Photos förstapris. Han har blivit vald till Sveriges bästa fotograf nio gånger, och även nominerats till stora journalistpriset. Paul genomförde en mycket uppskattad föreläsning för oss våren 2018, då publiken frågade om han skulle kunna komma tillbaka för ytterligare en föreläsning. Nu har vi alltså förmånen att få lyssna till honom igen.

Innehåll Paul Hansen kommer att ta er med på en bildjournalists resa genom livet. Från landet hemmavid till länder långt borta - som i vissa fall kan vara detsamma.

Möten mellan människor, runtom på jorden. Reportage mellan liv och död.

Avgift 100 kr

Lokal Sambiblioteket Alfhild Agrellsalen, plan 4

Kontaktperson Agnetha Höglund Sjölander, 070-5280854, agnethahs@gmail.com

NR 16

TRÄDGÅRDEN I NORR

Föreläsare Landskapsarkitekt Mirjam Åkerblom

Datum och tid Måndag 18 maj kl 13:00 – 15:00

Om föreläsaren Mirjam Åkerblom är landskapsarkitekt med mångårig erfarenhet av arbete i norra Sverige. Hon har bland annat varit lärare på Åsbygdens naturbruksgymnasium utanför Östersund, där hon också ansvarade för skolans berömda örtagård. Mirjam har också byggt upp utbildningen på Wij trädgårdar/Högskolan i Gävle. Nu bor hon utanför Härnösand och arbetar med odling av örter, undervisning och design av trädgårdar.

Innehåll Vad ska jag tänka på när jag anlägger en trädgård i vårt klimat? Finns det växter som klarar sig bättre här än söderöver? Mirjam ger oss inspiration inför växtsäsongen och pratar om teknik, växtval med mera. Givetvis finns det plats för frågor.

Denna föreläsning kommer till hösten att följas upp med en studieresa till en intressant och inspirerande trädgård. Vilken det blir kommer att presenteras i höstprogrammet. Mirjam följer med på resan och kan svara på frågor även då.

Avgift 50 kr

Lokal Sambiblioteket Olof Högbergsalen

Kontaktperson Bengt Schibbye 070-6665210, bengt@schibbye.se

NR 17
HÄRNÖNS GEOLOGI - EXKURSION
LANDHÖJNING OCH "FRÄMMANDE" BERGARTER

Exkursionsledare   Lennart Vessberg, naturguide

Datum och tid   Onsdag den 27 maj kl 09:30-13:00

Innehåll   Vi får en fördjupning av det vi lärde oss på månadsmötet den 21 januari genom en exkursion på plats på Södra Härnön.

Plats   Vi samlas kl 9:30 på parkeringen vid McDonalds för samäkning. Därefter åker vi ut till parkeringen vid vägen mot Aldersviken, där vi möter Lennart Vessberg.

Vi promenerar sammanlagt 2x1,2 km i relativt lättgången terräng.

Obs! Medtag egen matsäck!

Deltagarantalet är maximerat till 30 stycken!

Avgift   50 kr

Kontaktperson   Margareta Brodin, 070-2969189, k.m.brodin@telia.com

HPU:s STYRELSE FRAM TILL ÅRSMÖTET 2020

Ordförande	Östen Sahlin, 070-624 15 07	osten.sahlin(at)home.se
Vice ordf.	Agnetha Höglund Sjölander, 070-528 08 54	agnethahs(at)gmail.com
Sekreterare	Vakant	
Kassör	Bengt Pettersson, 070-666 01 80	bengt.stigsjo(at)yahoo.com
Program- kommitté	Samordnare: Agnetha Höglund Sjölander, 070-528 08 54	agnethahs(at)gmail.com
	Ledamöter: Bengt Schibbye, 070-666 52 10	bengt(at)schibbye.se
	Anita Ljunglöf, 070-3338476	anita.ljunglof(at)gmail.com
	Kerstin Holmsten, 070-3981814	tetta_eriksson(at)hotmail.com
	Brita Hatt, 076-8444900	brita.hatt(at)telia.com
	Margareta Brodin, 070-2969189	k.m.brodin(at)telia.com
	Olle Palm, 073-8410036	ollep.hsand(at)gmail.com
Revisorer	Seved Granberg, 070-646 54 31	seved.granberg(at)mbox301.tele2.se
	Sven-Arne Staflund, 070-536 14 73	sastaflund(at)gmail.com
Revisors- suppleant	Jan Nilsson, 070-369 49 08	jan.h.nilsson(at)telia.com
Heders- ledamöter	Adam Gönczi Gunnar Nelvig Inga-Lisa Sundqvist	Inger Axelson Jan Nilsson Bengt Pettersson

ALLMÄN INFORMATION FRÅN STYRELSEN

Får man delta i HPU:s aktiviteter utan att vara medlem?

Nej. Man måste ha betalat medlemsavgiften för att få delta i HPU:s aktiviteter.

Medlemmar i andra senioruniversitet kan delta i HPU:s aktiviteter, enligt nedan.

Kan jag gå på program i grannstädernas senioruniversitet?

HPU samarbetar med senioruniversiteten i Sollefteå (SIS), Sundsvall (SUS) samt Örnsköldsvik (ÖSU). HPU-medlemmar är därför välkomna att bevista deras program, efter anmälan och mot erläggande av avgift för programmet. Omvänt gäller att medlemmar i SIS, SUS och ÖSU är välkomna till HPU:s utbud på samma villkor.

Hur gör jag om jag missat anmälningstiden?

Om du inte anmält dig i tid kan du alltid höra av dig till kontaktpersonen. Det finns också en möjlighet att, i mån av plats, betala vid entrén med jämna pengar eller swish.

Hur får jag reda på förändringar som sker i programmet?

Ändring av tider och lokaler kan förekomma och då får du, om du anmält dig, via e-post ett meddelande om detta. Det kan även av utrymmesskal bli anmälningsstopp före sista anmälningsdatum för vissa populära program.

Alla förändringar i utbudet meddelas på HPU:s hemsida, www.harnosandspu.info eller i den på hemsidan befintliga webbkatalogen.

Lathund för användning av medlemsregistret

För att du som medlem på bästa sätt ska kunna använda medlemsregistret har vi gjort denna lathund. Läs också på sidan 3 i katalogen för tips.

På bilden ser du ett urklipp från vår hemsida. Se längst ner för webbadressen.

Under rubriken Medlem hittar du tre länkar (underrubriker).

- Min sida för medlemmar
Där kan du som medlem se vilka uppgifter vi har om dig. Det är uppgifter som du själv lämnat. Där kan du ändra dessa uppgifter, om du t.ex. bytt adress. Det är mycket viktigt att du gör det, så att all information och fakturor når dig. Där kan du också skapa ditt lösenord för att komma in.
- Våra föreläsningar
Där kan du se en lista på alla våra föreläsningar och också kunna anmäla dig. Du kan också anmäla andra medlemmar, som önskar din hjälp till det.
- Bli medlem
Nya medlemmar kan här anmäla sig och lämna sina personuppgifter.

Det här fungerar endast för dem som har lämnat sina e-postadresser. Har du inte lämnat din e-postadress eller saknar e-post eller dator, kan du kontakta Östen Sahlin för hjälp.

Telefonnummer 070-624 15 07 eller e-post till osten.sahlin@home.se

<http://www.harnosandspu.info>

HÄRNÖSANDS
PENSIONÄRSUNIVERSITET

I samarbete med

